

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum II. Religiosus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

itudinem Falcidia introducta eidem æquiparatur, adeò, ut hæc ipsa deductio Trebellianicæ sæpe in jure Falcidia appelletur *L. pater 14. L. Titia 86. ff. ad Legem Falcidiam*. Notum autem est, quando duo in jure ob identitatem rationis æquiparata sunt, quod statutum de uno, etiam de altero statutum censei debet *argum. L. si quis seruo C. de furtis*. ubi Gl. marginalis nova ait: ubi eadem est æquitas, idem est jus; & docui *lib. 1. tra. 4. c. 18. n. 10*. Minor propositio, quòd Falcidia à pijs legatis detrahi non possit, adeò recepta est, ex *authent. de Ecclesiasticis titulis. §. si autem heres*, ut in cod. cem Justinianum *tit. ad Legem Falcidiam* discretis verbis inserta fuerit. Accedit, quòd hæcenus in tribunalibus ita judicatum fuerit, ac proinde Ecclesijs jus acquisitionum etiam per temporis antiquitatem, si quilibet ostendere conetur alium fuisse *cit. §. si autem heres* intellectum, de quo *Andreas Fachineus lib. 5. controversiarum c. 27*. quare locum hic habet, quod dicitur in *L. 23. ff. de L. L. minime sunt mutanda, quæ interpretatione certam semper habuerunt*.

Deinde ita argumentor: quæ circa ultimas voluntates præter jus naturale, aut gentium civili jure introducta sunt, ea circa relicta pia cum præjudicio Ecclesiæ non valent. *c. cum esset 10. hoc tit.* atqui Falcidia & Trebellianica civili lege præter jus naturale, ac gentium constituta sunt, ergo &c. Probat minor ex eo, quia secundum jus naturale, ac gentium, quàm maximè attendi debet ad testatoris voluntatem, si ea honestè impleri possit *cit. c. cum esset*. Falcidia præter voluntatem testatoris introductam esse, per se patet, & colligitur ex *c. Raynaldus junctâ Gl. contra voluntatem*, nam testator v. g. jubet mille aureos, aut totam hæreditatem dari Titio, ideò si hæres non totum det, sed partem deducat, id non agit secundum testatoris voluntatem. Ad primum argumentum Resp. locum non esse argumento per sensum contrarium, quia ea non erat decisio Papæ, sed allegatio mulieris, quæ ita petitionem formabat: si

heres per fideicommissum hæreditatem restituere debeat pauperibus, Trebellianicam deducere potest, sed filius meus hæreditatem per fideicommissum pauperibus restituere jussus fuit, ergo &c. Ad hoc Pontifex majorem, seu principium non examinans, cum ea res majorem indaginem requireret, facillè se expediendo respondet, falsam esse assumptionem, seu speciem facti, cum fideicommissum, seu substitutio obliqua non fuerit, sed directa.

Ad secundum Resp. cum *Glossis & DD. in cit. §. si autem heres & in authent. similiter C. ad legem Falcidiam* jus illud antiquum à Justiniano immutatum esse.

Notandum quartum. Pater filio impuberi pupillariter substituere potest verbis directis, ita ut mater ejus penitus excludatur, Ita habetur in *fine c. & explicavi lib. 3. tra. 5. c. 9. in fine n. 1.*

CAPITULUM II. Religiosus.

PARAPHRASIS.

Si Religiosus ab aliquo in voluntate ultima executor deputatus sit, non potest is, cum velle, & nolle non habeat, illud suscipere, aut exequi, nisi à Superiore suo licentiam petiverit, & obtinuerit. De hæc *regi lib. 3. tra. 5. c. 11. q. 2.*

SUMMARIUM.

1. Quis hic intelligatur nomine Superioris?
2. Non transit ad heredem officium testamentarij executoris.
3. Si tamen nomine dignitatis demandata sit executio, nisi ex verbis colligatur aliud, ordinariè ad successorem in dignitate transit.
4. Ex pluribus deputatis in testamento executoribus, si unus non velit, vel non possit, utrum alij ad executionem procedere possint?

Quæres. Quis intelligatur nomine Superioris? Resp. in Religionibus exemptis intelligitur Prælatus Ordinis, in non

exemptis non tantum Prælati, sed etiam Episcopus, præsertim in defectu, ut si Sedes vacet, sicuti *Archidiaconus*, *Ioannes de Lignano*, & alij docent apud *Francum hic n. 6.*

§.

Sanè.

Si pluribus à testatore simpliciter deputatis executoribus, unus mortuus sit, vel in remota regione degens exequi nolit, ne testatoris voluntatem diu impediri, aut differri contingat, potest alter deputatus liberè exequi, nisi testator aliud expresserit.

- 1 Notandum primum. Officium executoris testamentarij non transit ad hæredem, quia censetur electa industria personæ *argum. c. ult. §. is autem de officio delegati* & tradit *Gl. recepta hic v. mortuo. Gl. marginalis in L. tutela 15. ff. de tutel.*
- 2 Queritur, si executio demandata sit alicui nemine dignitatis, apposito v. g. Abbati S. Vincentij, vel Reçtori Hospitalis, num transeat ad successorem in dignitate vel officio. Affirmat *Gl. à plerisque recepta hic v. expresserit.* Præterquam si ex circumstantijs colligi possit, contemplatione personæ demandatum fuisse, ut quia testator propinquus fuit Abbatis, aut Reçtoris *argum. c. requisit 15. extra hoc tit.*
- 3 Contrà obijci potest, licet hæc distinctio, num sub nomine dignitatis, aut proprio, facta sit commissio, locum habere possit in jurisdictione delegati *c. quoniam 43. de officio delegati*, tamen aliud videtur dicendum de nudo ministerio, & executione mandatâ, cum in ea personæ industria specialiter censetur electa *argum. cit. c. ultimi, & L. mandatum 57. ff. mandati.* Quâ ratione Bartolus concludit, quod commissum factum in Abbatem S. Proculi, eo mortuo non transit in successorem. Verum eo non obstante defenditur sententia *Glossa*, quæ & in praxi recepta videtur, idque propter ultimæ voluntatis favorem, ne ejus executio

diu differatur, sicuti ex hoc *c. colligitur*, & bene monuit *Francus n. 8.* Quare idem *art. n. 3.* quod jura prohibent, quantum potest, ne defunctorum voluntates impendantur *c. nos quidem 3. c. si hæres de hoc tit.*

Notandum secundum. Si unus ex pluribus deputatis executoribus non possit aut nolit exequi, alius liberè potest ad executionem, nisi testator aliter disposuerit, sed quid si quinque v. g. sint deputati, & alij omnes nolit, aut non possint exequi, potestne unus solus facere executionem. De hac re disputant *Dominicus hic c. ult. penult. Anchoran. q. 4.* Mihi placet, ut affirmemus cum *Francis n. 5.* quia tenent definitè loquitur, si plures sint constituti executores &c. idque ob rationem, quæ generalis est, ne voluntas testatoris impediatur, aut diu differatur.

Coroll. Dummodo unus executor nolit, ac possit exequi voluntatem, etiam alij nolit, vel impediti sint, Episcopus immiscere non potest, vel executori locum dare, teste *Ioanne Andrea hic n. 3. Baldus L. nulli in fine C. de Episcopis*, ubi ad hanc doctrinam, quod unus executor nolit, si alij alij exequi non possint, si ij adesse possint, locum non habere, si executio ratiota, & expedita sit v. g. Titio pauperi leg. 100. sin autem executio, aut modus sequendi incertus sit, tunc unus sine alio exequi non debet; quod si in hoc casu eadem sint, tum iudex, & quidem in relicto Episcopus, dirimet.

Eademque ratione ait *And. hic n. 6.* executio rei certæ, & in certo loco demandata sit, quod executor per alium tantum ministrum suum exequi possit *argum. c. cui 14. de officio delegati in 6.* alioquin verò executio per ipsum executores debet, propter electam industriam personæ *argum. c. tua 17. v. per manus hær. cit. L. nulli v. pro sua conscientia.*

